

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 5 (707)

2015 m. vasario 7 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

DRUSKININKŲ SAVAITĖS MOZAIKA

Romo Gurklio nuotr.

Druskininkuose atidarytas didžiausias Lietuvoje sporto objektas, padėkota kurortą garsinantiems žmonėms, aptartos pigesnių dujų tiekimo druskininkiečiams galimybės
4–5 p.

Sausio 31 d. Sportininkų rengimo centro Druskininkuose atidaryme dalyvavo premjeras Algirdas Butkevičius, Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas Gedvilas, Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė Kristina Miškinienė, Druskininkų tarybos nariai ir administracijos darbuotojai, kiti Lietuvos ir tarptautinei sportininkų bendruomenei žinomi žmonės. Druskininkų meras Ričardas Malinauskas naujam centro direktoriui Juliiui Matulevičiui (dešinėje) įteikė padėką už ilgametį darbą vadovaujant Druskininkų sporto bendruomenei, o LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė – įkurtuvių raktą

Iš savivaldybių gyvenimo

Šiomet geriausiu šalies meru pripažintas Klaipėdos miesto vadovas Vytautas Grubliauskas, Kauno miesto savivaldybė apskrities policijai nusprendė padovanoti dešimt naujų automobilių, Seirijuose atidarytas trečiojo amžiaus universitetas

7, 10, 14 p.

Siekis – pakeisti globos sistemą

Pokalbis apie tai su Klaipėdos rajono mero pavaduotoja Rūta Cirtaite

17 p.

Kam atstovaus tiesiogiai išrinktas meras?

Seimo nario Algio Strelčiūno žvilgsnis

19 p.

ATIDARYTAS

RAMUNĖ ŠEŠTOKIENĖ

DIDŽIAUSIAS LIETUVOJE SPORTO OBJEKTAS

Sausio 31 d. atidarytas Sportininkų rengimo centras Druskininkuose. Baigus antrąjį statybų etapą, jis bus didžiausias Lietuvoje sporto objektas. Sportininkų rengimo centras Druskininkuose, populiariai dar vadinamas olimpiečių centru, bus naudingas šalies ir tarptautinei sportininkų bendruomenei. Objektas yra vienoje gražiausių Druskininkų vietų, šalia Ratnyčėlės upės, pušų apsuptyje. Druskininkų savivaldybės taryba, įvertinusi Sportininkų rengimo centro svarbą Lietuvai, 2006-aisiais centro statyboms pritarė ir skyrė 9,9 hektaro žemės sklypą. Kaip teigė Druskininkų savivaldybės meras Ričardas Malinauskas, prieš daugiau kaip dešimtmetį Druskininkų savivaldybė priėmė sprendimą plėtoti Druskininkų kurortą įvairinant paslaugas. Apsispręsta, kad viena iš jų – profesionalaus komercinio sporto kryptis. „Džiaugiuosi, kad tokio mūsų sprendimo sėkme patikėjo Vyriausybė, Kūno kultūros ir sporto departamentas, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas. Žemės sklypas, kurį Druskininkų savivaldybė apsisprendė skirti šio centro statybai ir kurio vertė buvo ne viena dešimtis milijonų litų, būtų buvęs svarbus kurortui, tačiau, įvertinę objekto svarbą Lietuvai, neabejojome, kad jis turės didesnę reikšmę nei pinigai. Neabejoju, kad Sportininkų rengimo centras Druskininkuose bus naudingas ir šalies, ir tarptautinei sportininkų bendruomenei“, – sakė meras.

Sportininkų rengimo centro Druskininkuose statyba suskirstyta į du etapus. Pagal Sportininkų rengimo centro Druskininkuose techninį projektą galima statyti atskiras komplekso dalis, kad jos funkcionuotų ir nebaigus viso objekto statybos. Dabar įrengta universali sporto salė, aštuoni persirengimo kambariai, vestibulius, dalis patalpų, kuriose bus organizuojamas sportininkų maitinimas, bloko. 2015-aisiais planuojama baigti galerijos, 25 metrų aštuonių takų plaukimo baseino, dvikovinių sporto šakų salės, treniruoklių salės su pagalbinėmis patalpomis įrengimą. Antrajame etape bus statomas stadionas ir jam priklausančios patalpos.

Objektas pradėtas statyti 2008 m. Statybą finansavo valstybė per Kūno kultūros ir sporto departamentą. Viso objekto statybos vertė – apie 102 mln. Lt (apie 29 mln. Eur).

Objekto statybas planuojama baigti per artimiausius kelerius metus. Tarptautinė šiuolaikinės penkiakovės sąjunga pritarė Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos pasiūlymui rengti pasaulio taurės finalą Druskininkuose. 2017 metų pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionato finalinis pasaulio taurės etapas vyks kaip tik Sportininkų rengimo centre Druskininkuose.

Sportininkų rengimo centre Druskininkuose numatoma infrastruktūra tokioms sporto šakoms kaip krepšinis, rankinis, tinklinis, plaukimas, dvikovinės sporto šakos, šiuolaikinė penkiakovė, lengvoji atletika, futbolas ir kitoms. Druskininkuose sportinis pasiruošimas gali būti sėkmingai derinamas su sveikatinimo ir reabilitacijos, diagnostikos, traumų gydymo paslaugomis.

Kaip teigė šalies premjeras Algirdas Butkevičius, dalyvavęs atidarymo iškilmėse, Sportininkų rengimo centras Druskininkuose įtrauktas į

*Taip atrodys didžiausias Lietuvoje sporto centras.
Projektuotojas VILTEKTA*

Šventinę centro atidarymo juosteles perkirpo meras R. Malinauskas, premjeras A. Butkevičius ir Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius E. Urbanavičius. „Džiaugiuosi, kad Vyriausybė savo pažadus įvykdė ir šiandien esame šioje nuostabioje sporto salėje“, – sakė premjeras A. Butkevičius

Vyriausybės planus nacionaliniu lygiu. „Nepaisant to, kad centro veikla orientuota į aukšto meistriškumo sportininkų profesionalų pasiruošimą, neabejoju, kad čia bus galima organizuoti ir moksleivių čempionatus, spartakiadas. Šio objekto veiklos spektras labai platus. Džiaugiuosi, kad Vyriausybė savo pažadus, pateiktus prieš pusantrų metų, įvykdė, ir šiandien esame šioje nuostabioje sporto salėje, kurioje puikios sąlygos treniruotis“, – sakė premjeras. Jis teigė neabejojąs, kad Sportininkų rengimo centro Druskininkuose veikla paskatins teigiamus ekonomikos procesus regione ir šalyje.

Atidaryme dalyvavo Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas Gedvilas, Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininkas Juras Požela, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudzienevičiūtė, Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Edis Urbanavičius, kiti Lietuvos ir tarptautinei sportininkų bendruomenei žinomi žmonės.

Šventės „Druskininkai 2014“ metu už aktyvią veiklą integruojant neįgaliuosius į socialinį gyvenimą Druskininkų meras R. Malinauskas įteikė mineralinio vandens stiklo lašą Rokui Jarašiui, sveikų ir neįgalių Druskininkų jaunimui vienijančio klubo sumanytoji ir vadovui

PADĖKOTA KURORTĄ GARSINANTIEMS ŽMONĖMS

DIANA SINKEVIČIŪTĖ

Druskininkuose jau tryliką kartą padėkota labiausiai kurortui nusipelnusiems žmonėms. „Be jūsų nuveiktų darbų Druskininkai nebūtų tokie, kokie yra šiandien. Noriu padėkoti visiems, kuriantiems Druskininkus“, – sakė R. Malinauskas. Meras pasidžiaugė, kad neseniai vykusiuose apdovanojimuose „Metų gazelė 2014“ UAB „Druskininkų sveikatingumo ir poilsio centras AQUA“ buvo pripažintas sėkmingiausiai vystomu projektu pietų Lietuvoje.

Tarp beveik trijų šimtų šventės „Druskininkai 2014“ svečių buvo Seimo narė Kristina Miškinienė, Švietimo ir mokslo ministerijos kancleris Dainius Numgaudis, Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė Roma Žakaitienė, Valstybinio turizmo departamento direktorė Jurgita Kazlauskienė, Ūkio ministerijos kancleris Gediminas Miškinis. Šventėje dalyvavo ir Druskininkų savivaldybės verslo įmonių, įstaigų vadovai, seniūnai ir seniūnaičiai, bendruomenės pirmininkai, savivaldybės tarybos nariai, kiti garbūs svečiai.

UŽ ĮGYVENDINTUS PROJEKTUS – BRONZINĖ „RATNYČĖLĖ“

Apdovanojimas „Ratnyčėlė 2014“ skirtas Kūno kultūros ir sporto departamentui už indėlį plėtojant profesionalų sportą ir tarptautinio lygio sporto bazės sukūrimą Druskininkuose. Garbingą apdovanojimą iš mero R. Malinausko rankų atsiėmė Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Edis Urbanavičius.

Bronzinė „Ratnyčėlė“ įteikta ir miestui partneriui Augustavui (Lenkija) už įgyvendintus bendrus projektus, finansuojamus Europos Sąjungos fondų lėšomis. Įvairios Druskininkų ir Augustavo miestų įstaigos ir institucijos įgyvendino penkis skirtingų apimčių ir trukmės projektus turizmo, jaunimo užimtumo, kultūros, kulinarijos paveldo srityse. Prestižinį apdovanojimą atsiėmė Augustavo burmistras Wojciech Walulikas.

Prestižinis apdovanojimas skirtas Albertui Katilovskiui už ilgametę paramą sportui ir sėkmingą verslo plėtojimą.

Verslininkas, prieš penkiolika metų inicijavęs futbolo komandos sukūrimą Druskininkuose, šiandien džiaugiasi pasiekimais ir „Druskininkų“ futbolo komandos pelnytais rezultatais. Kurorto centre neseniai duris atvėrė „Vila Arnika“. A. Katilovskio dėka autentiškas pastatas buvo rekonstruotas ir šiandien džiugina miestėlus ir kurorto svečius.

MINERALINIO VANDENS STIKLO LAŠAI – UŽ NUOŠIRDŲ DARBĄ DRUSKININKAMS

Meras įteikė aštuonis stiklinius mineralinio vandens lašus. Už sėkmingą bendradarbiavimą lašas įteiktas buvusiam Augustavo miesto merui Kazimierzui Kozukowskiui, už jaunųjų muzikų ugdymą ir tarptautinio konkurso-festivalio „Muzika be sienų“ organizavimą – profesorei Veronikai Vitaitei. Juliiu Matulevičiui lašas įteiktas už ilgametį ir produktyvų darbą sporto srityje. Už medinės architektūros puoselėjimą Druskininkų kurorte apdovanojimas skirtas viešbučiui „ArtHotel“, apdovanojimą atsiėmė viešbučio savininkas Jevgenijus Degtiarovas. Už kulinarijos paveldo plėtojimą stiklo lašas įteiktas UAB „Romnesa“, jį atsiėmė savininkas Romualdas Spulys. Už jaunimo pilietiško ir patriotinio ugdymą bei užimtumo organizavimą padėkota Krašto apsaugos Savanorių pajėgų Dainavos apygardos 1-osios rinktinės 109 kuopos vadui kapitonui Kęstučiui Valentai, už kūrybiškumą ir projektingą veiklą – „Atgimimo“ mokyklai. Rokui Jarašiui, sveiką ir neįgalų Druskininkų jaunimą vienijančio klubo sumanytojui ir vadovui, mineralinio vandens stiklo lašas įteiktas už aktyvią veiklą integruojant neįgaliuosius į socialinį gyvenimą. „Noriu padėkoti Druskininkų merui, jo komandai ir visiems, kurie prisideda prie mūsų projekto veiklos. Sakoma, kad stipri ta bendruomenė, kurios silpnoji grandis yra stipri. Važinėdami po Lietuvą ir bendraudami su kitomis neįgaliųjų bendruomenėmis supratome, kad mūsų bendruomenė yra stipri. O tai atspindi ir Druskininkų stiprybę“, – atsiimdamas apdovanojimą kalbėjo R. Jarašius.

PAGERBTOS METŲ INICIATYVOS

Tradicinė kultūros puoselėtojo premija ir diplomai įteikti „Ryto“ gimnazijos lietuvių kalbos mokytojai, folkloro ansamblio „Racilukai“ vadovei Linai Dudulienei. „Racilukai“ – kolektyvas, puoselėjantis ir skleidžiantis tradicinį lietuvių folklorą, praėjusiais metais minėjo 25 metų veiklos sukaktį.

Praėjusių metų gruodį, trečius metus iš eilės, Druskininkų senųjų gydyklų parką papuošė 28 originalios vietos verslininkų sukurtos eglutės. Gyventojai ir kurorto svečiai galėjo balsuoti ir taip išrinkti originaliausią parko eglutę. Apdovanojimas už gražiausią ir originaliausią kalėdinę eglutę šiais metais atiteko UAB „Agraustoma“.

Padėka už drąsą ir Druskininkų savivaldybėje veikiančių įmonių dovanos įteiktos Valdui Baranauskui, išgelbėjusiam dvi skęstančias mergaites.

IEŠKOMA ALTERNATYVŲ,

KAIP ATPIGINTI DUJAS DRUSKININKIEČIAMS

RAMUNĖ ŠEŠTOKIENĖ

Druskininkų savivaldybės iniciatyva Druskininkuose lankėsi energetikos ministras Rokas Masiulis su delegacija. Susitikime su savivaldybės meru Ričardu Malinausku aptartos pigesnių dujų tiekimo druskininkiečiams galimybės.

Klaipėdoje pradėjus veikti suskystintų dujų (SGD) terminalui, planuojama galimybė suskystintas dujas tiekti ne tik vamzdynu, bet ir transportuoti jas cisternomis. „Suprantamas Druskininkų savivaldybės mero Ričardo Malinausko nerimas dėl to, kad dabartiniai dujų tiekėjai, pasinaudodami monopoline padėtimi, stengiasi išspausti kuo didesnę dujų kainą, tad Druskininkų savivaldybė aktyviai ieško sprendimų, kaip ją sumažinti. Vienas galimų sprendimų – Druskininkuose pastatyti suskystintų gamtinių dujų stotį ir gamtines dujas atgabenti iš SGD terminalo. Druskininkams gali būti siūloma ir suskystintų dujų stoties nuoma“, – sakė ministras ir pažymėjo, kad 2016 m. pabaigoje planuojama baigti projektą, kai suskystintas dujas bus galima transportuoti cisternose.

„Noriu pasidžiaugti, kad Energetikos ministerija sutiko kalbėti šia Druskininkams svarbia tema, nes didinant biokuro katilų skaičių ir galingumą mažėja dujų kiekio suvartojimas, o nuo to tiesiogiai priklauso dujų kaina. Manome, kad šiandien vienas iš sprendimo būdų yra suskystintų dujų terminalo stotis Druskininkuose“, – teigė meras.

Pigesnės dujos reikalingos ne tik miesto centrinei katilinei, bet ir gyventojams. Druskininkuose yra apie 3000 vartotojų. Įvertinus išanktinius skaičiavimus suskystintos gamtinės dujos būtų geras sprendimas ir ekonominiu atžvilgiu. Šiuo metu Druskininkai apsirūpina dujomis, tiekiamomis vamzdynu, kuris eina per Baltarusijos teritoriją, tad į dujų kainą įeina ir tranzito išlaidos. „Dujų tiekėjai nesame įsipareigoję nei finansškai, nei dėl suvartojamo dujų kiekio. Tad jei Druskininkai pasistatys nedidelį terminalą, jokių finansinių praradimų nebus“, – kalbėjo R. Malinauskas.

Susitikime buvo kalbėta ir apie tai, kokią įtaką pigesnės dujos turėtų šilumos kainai. Nors jau statomas antras biokuro katilas, tačiau jų neužtenka visų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti. Bendrovė „Litesko“ šilumos gamybai vartoja ir dujas.

„Prieš ketverius metus sakiau, kad užsiimantieji dujų tiekimu ir paskirstymu nieiškos būdų, kaip aprūpinti vartotojus pigesnėmis dujomis, ir kad alternatyvos ieškos savivaldybė. Savivaldybė savo pažadus tesi. Darome tai, ką žadėjome: ieškome alternatyvų atpiginti dujas vartotojams ir tikrai rasime tinkamiausią sprendimą, kad Druskininkų žmonės gautų dujas bent jau panašia kaina kaip ir kituose Lietuvos miestuose, ten, kur yra išvystytas dujotiekio tinklas“, – sakė meras.

GERIAUSIO MERO TITULAS – UOSTAMIESČIO VADOVUI

EDITA JONAITYTĖ

Lietuvos merų reitingą kasmet sudarantis savaitraštis „Veidas“ šiemet geriausiu šalies meru pripažino Klaipėdos miesto merą Vytautą Grubliauską (**nuotr. centre**).

„Tai išskirtinis ir garbingas įvertinimas. Tačiau galiu drąsiai teigti, kad jis skirtas ne asmeniškai man, o visai Klaipėdai bei visiems vardan savo miesto ateities nuoširdžiai ir pasiaukojamai dirbantiems klaipėdiečiams“, – sakė V. Grubliauskas. Meras pažymėjo, kad šio apdovanojimo Klaipėda buvo verta, juolab kad uostamiesčio savivaldybė Lietuvos laisvosios rinkos instituto sudaromame Lietuvos savivaldybių indekse pirmąją jau nuo 2011-ųjų.

Savaitraštis „Veidas“ Lietuvos savivaldybių vadovus į geriausiųjų eilę, remdamasis įtakingiausių užsienio leidinių „Newsweek“ ir „Forbes“ patirtimi, surikiavo jau septintą kartą.

Geriausi merai renkami remiantis apklausos, kurioje dalyvauja su savivaldybėmis dirbantys valstybinių institucijų, ministerijų, verslo bei kitų organizacijų atstovai ir geriausiai merus pažįstantys jų kolegos – kitų savivaldybių vadovai, taip pat „Veido“ ir Laisvosios rinkos instituto sudarytais šalies savivaldybių reitingų rezultatais.

„Veido“ metų mero rinkimuose 2-oji vieta šiemet atiteko Druskininkų

savivaldybės merui Ričardui Malinauskui, 3-oji – Vilniaus merui Artūriui Zuokui. Renginio metu Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius buvo apdovanotas kaip „Geriausias meras renovatorius 2014“. Apdovanojimą merui įteikė aplinkos viceministrė Daiva Matonienė.

MERUI – LIETUVOS DARBO BIRŽOS PADĖKA

JURGITA ŠUKEVIČIENĖ

Pirmą kartą Kaune, istorinėje Lietuvos Respublikos Prezidentūroje, vasario 3 d. Lietuvos darbo birža surengė septintąjį padėkos

šalies darbdaviams, sukūrusiems 2014 m. daugiausia naujų tikslinių darbo vietų, apdovanojimų įteikimą. Šiemet sėkmė lydėjo ir Alytuje veikiančią įmonę „Lanksti linija“. Ji įvertinta už naujų darbo vietų sukūrimą per praėjusius metus. Apdovanojimas įteiktas įmonės vadovui Mindaugui Šilalei, o Alytaus miesto savivaldybės meras Jurgis Krasnickas (**nuotr.**) už aktyvią veiklą skatinant miesto gyventojų užimtumą ir sprendžiant nedarbo problemas apdovanotas Lietuvos darbo biržos padėkos raštu.

Šiais metais teikiant šalies darbdaviams padėkos apdovanojimus dalyvavo Jo Ekselencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, Seimo Pirmininko pavaduotojas Algirdas Sysas, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė Kristina Miškinienė, Vyriausybės, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai, savivaldybių merai, darbdavių asociacijų atstovai, mokslo darbuotojai. Renginyje taip pat pristatyta 2015 metų darbo rinkos prognozė, numatanči tendencijas darbo rinkoje ir įsidarbinimo galimybes šalyje ir apskrityse.

„Tardamas visiems ačiū noriu pakartoti, ką jau esu sakęs: visuomet esu nusiteikęs padėti verslui kuo greičiau išspręsti tas problemas, kurios priklauso nuo valdžios sprendimų“, – sakė miesto meras.

ATNAUJINTAS PIRMASIS PANEVĖŽIO RAJONE DAUGIABUTIS NAMAS

Krekenavoje (Panevėžio r.), Vytauto gatvėje, gyventojams iškilmingai perduotas atnaujintas dvylikos butų namas. Tai pirmasis Panevėžio rajone modernizuotas daugiabutis.

Simbolinę juostelę perkirpo aplinkos viceministrė Daiva Matonienė, rajono meras Povilas Žagunis ir bendruomenės pirmininkė Sigita Rudienė. Viceministrė įteikė merui simbolinę „Gervę“.

Šis daugiabutis namas buvo modernizuotas per pusę metų. Gyventojai patenkinti atnaujinimo kokybe, džiaugiasi daug šiltesniais butais, kuriuose patys gali reguliuoti šilumą. Prie namo buvo iškilmingai iškelta mero dovanota Lietuvos vėliava.

Šiuo metu Panevėžio rajone daugiabučių namų atnaujinimo programoje, be Krekenavos, dalyvauja Ramygalą, Pažagiainiai, Miežiškiai, Dembava. Šią programą administruojančios Būsto energijos taupymo agentūros duomenimis, rajone nuo 2013 m. pradžios iki dabar yra suderinti 34 investicijų projektai, gyventojai pritarė 26 projektų

įgyvendinimui, nupirkti 11 daugiabučių namų statybos rangos darbai. Atnaujinimo darbai vyksta aštuoniuose namuose, trijuose prasidės pavasarį.

SŽ ir Aplinkos ministerijos inf.

SAVIVALDYBĖJE LANKĖSI AFGANISTANO SVEIKATOS APSAUGOS SPECIALISTAI

DAIVA BELIOKAITĖ

Klaipėdos rajono meras Vaclovas Dačkauskas savivaldybėje priėmė svečius iš Afganistano – Visuomenės sveikatos ministerijos Sveikatos stiprinimo departamento delegaciją.

Šį mokomąjį keturių dienų vizitą aukštesiems Afganistano visuomenės sveikatos ministerijos pareigūnams mūsų šalyje ir regione organizavo Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kartu su iniciatoriumi – Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakulteto Visuomenės sveikatos katedra. Pagrindinė organizatorė – EPOS Health Management GmbH (Vokietija) organizacija, administruojanti ES finansuojamą projektą. Kaip tik ši organizacija ir kreipėsi į Klaipėdos universiteto Visuomenės sveikatos katedrą dėl mokomojo vizito Lietuvos organizavimo.

Meras supažindino su Klaipėdos rajonu, savivaldybės veikla, taip pat sveikatos priežiūros ir visuomenės sveikatos, kuri yra savivaldybės funkcija, organizavimu ir plėtra. Visuomenės sveikatos biuras taip pat aptarė naują Skuodo rajono ir Rietavo savivaldybes.

Svečiai domėjosi sveikatos srities finansavimo klausimais ir savivaldybės indėliu organizuojant visuomenės sveikatinimą. Pasakodami apie savo šalies sveikatos apsaugos sistemą, jie minėjo, kad šiuo metu jau yra ir teigiamų poslinkių. Vienas tokių – vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas nuo 40–45 metų (koks buvo dar prieš kelerius metus) iki 60-ies metų. Tačiau kol kas labai didelis vaikų iki penkerių metų mirtingumas – iš 100 miršta 25.

Šiuo metu Afganistane yra 34 miestai ir apie 400 savivaldybių. Sveikatos stiprinimas nėra savivaldybių funkcija. Didesnėse gyvenvietėse yra vadinamieji sveikatos postai, kuriuose dirba paprastai du gydytojai – vyras ir moteris (akušerė ir atsakingas už skiepijimą specialistas). Paprastai sergantieji lėtinėmis ligomis pagal galimybes siunčiami į Indiją ir Pakistaną. Tačiau dėl to, kad šalis ir patys gyventojai dar tebėra labai neturtingi, būtina kuo greičiau kurti veiksmingesnę sistemą šalies viduje.

Svečiai domėjosi sveikatos priežiūros ir visuomenės sveikatos srities specialistų bendradarbiavimu – jų šalyje tarpinstitucinio bendradarbiavimo labai trūksta.

Meras V. Dačkauskas pasidžiaugė galimybe prisidėti prie sveikatos priežiūros ir visuomenės sveikatos organizavimo tikslų įgyvendinimo iš karo griuvusių sėkmingai kylančioje valstybėje, padovanojo atminimo dovanų.

Šio mokomojo vizito metu dalyviai buvo išsamiai supažindinami su visuomenės sveikatos politikos formavimu savivaldybės lygmeniu, bendruomenės sveikatos tarybos veikla, įvairių institucijų (asmens ir visuomenės sveikatos) veikla, demonstruotos praktinės visuomenės sveikatos veiklos, vyko susitikimai ir su Klaipėdos miesto, Plungės rajono administracijomis.

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS DOVANA POLICIJAI

ARNOLDAS BUKELIS

Penkerių metų garantija, nedidelė kaina ir stebėtinai ekonomiškumas (4,5 l/100 km). Dešimt šiomis savybėmis pasižyminčių automobilių „Dacia Dokker“ Kauno miesto savivaldybė padovanoja Kauno apskrities policijai.

Kauno miesto taryba pritarė sprendimui įsigyti dešimt naujų

automobilių ir juos perduoti Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnams ir Viešosios tvarkos skyriaus specialistams.

„Tai, kad Kauno miesto savivaldybė policijai dovanoja naujas transporto priemones – išskirtinis atvejis Lietuvoje“, – teigė Lietuvos policijos generalinis komisaras Linas Pernavas.

Naujuose automobiliuose bus sumontuota policijos poreikius atitinkanti įranga.

„Tikiu, kad naujieji automobiliai pagerins policijos ir Viešosios tvarkos skyriaus specialistų darbo sąlygas ir tai prisidės prie saugesnio miesto kūrimo. Džiaugiuosi, kad absoliuti tarybos narių dauguma suprato policijos poreikį ir priėmė sprendimą įsigyti šias transporto priemones“, – kalbėjo Kauno meras Andrius Kupčinskas.

Automobiliuose bus įrengtas sulaikytųjų skyrius, pritaikyta elektros instaliacija kasdien vis modernėjančiai policijos komunikacijos technikai.

SIEKIS – PAKEISTI GLOBOS SISTEMĄ

Valstybės, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir savivaldybių pastangos telkiamos tam, kad būtų galima pereiti nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams. Apie savivaldybės užduotis ir galimybes kalbėjomės su Klaipėdos rajono mero pavaduotoja RŪTA CIRTAUTAITE.

Koks yra šių pastangų tikslas?

Tikslas – sukurti sistemą, suteikiančią galimybes kiekvienam vaikui augti biologinėje, o nesant galimybės – įtėvių ar globėjų šeimoje, neįgaliajam – gauti paslaugas savo bendruomenėje, neišvykstant gyventi į instituciją. Globos namų išlaikymas labai brangiai kainuoja valstybei, tačiau svarbiausia – tai nėra palanku žmogaus, ypač vaiko, raidai, jo savijautai, pasirengimui savarankiškam gyvenimui. Juk ne paslaptis, kad iš vaikų globos namų į savaran-

kišką gyvenimą išėję jaunuoliai dažnai neturi elementarių socialinių įgūdžių, sunkiai pritampa bendruomenėje, o kartais pasirenka ir neteisingą kryptį gyvenime. Jie įpratę, kad maistą ras padėtų ant stalo, kambarius sutvarkytus, drabužiai bus išskalbti arba pakeisti naujais. O švenčių proga bus palepinti rėmėjų, šiaip geros valios žmonių dosniomis dovanomis. Išėję į savarankišką gyvenimą jie dažnai patiria šoką, kai kapanotis tenka patiems.

Dažnai atrodo, kad ir neįgalų žmogų lengviausia apgyvendinti įstaigoje, atimant iš jo ir atsakomybę, ir savarankiškumą. O juk negalia paliečia daug jaunų žmonių, kurie mums visiems padedant galėtų gyventi įprastoje aplinkoje.

Koks mūsų rajono įdirbis siekiant minėtų tikslų?

Klaipėdos rajono savivaldybėje veikia trys socialinių paslaugų įstaigos, kuriose paslaugas neįgaliesiems, senyvo amžiaus žmonėms teikiamos dienos metu. Gargždų ir Priekulės socialinių paslaugų centrai sulaukia klientų iš Gargždų ir Priekulės, iš tolimesnių gyvenviečių atsivežami, nes įstaigos aprūpintos specialiuoju transportu. Vakare žmonės parvežami atgal į savo namus.

Klaipėdos rajono paramos šeimai centras viso rajono žmonėms teikia paslaugas namuose, t. y. darbuotojai atvyksta į namus, padeda buityje, pasirūpina, kad žmogus nebūtų pamirštas, neprarastų turimų gebėjimų, kaip galima ilgiau būtų pats atsakingas už savo gyvenimą.

Šių įstaigų teikiamų paslaugų nepakanka. Todėl savivaldybė skatina ir palaiko nevyriausybinės ir privačios iniciatyvas. Štai Labdaros ir paramos fondo Gargždų vaikų globos agentūra įkūrusi vaikų dienos centrą „Pastogė“ teikia prasmingą užimtumą vaikams iš socialiai remtinų šeimų. Neįgalųjų organizacijos, dalyvaudamos socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje projektų konkurse, kasmet vykdo projektus, finansuojamus iš valstybės ir savivaldybės lėšų. Projektų veiklos padeda regos, klausos, fizinę ir psichinę negalią turintiems, sutrikusio intelekto žmonėms ir jų artimiesiems gyventi lengviau, saugiau ir įdomiau.

Netrukus duris atvers Endriejavo parapijos dienos centras, kuris sociokultūrinės, įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas teiks Endriejavo ir jo apylinkių neįgaliesiems ir senjorams.

Lapių pagrindinės mokyklos globos grupėje gyvenantys tėvų globos netekę vaikai taip pat ruošiasi pokyčiams – iš nelabai tinkamų gyventi mokyklos bendrabučio patalpų jie kraustosi į bendruomeninio tipo namelius. Dešimt vaikų bus apgyvendinta „Krantos“ pagrindinės mokyklos bendrabučio patalpose, šeši – daugiabučio namo bute. Tokių šeimynų gyvenimo principu gyvenantys moksleiviai bus daugiausia skatinami ne tik tvarkytis buityje, bet ir planuoti, apgalvotai tvarkyti savo biudžetą, taupiai naudoti vandenį, elektrą, tausoti drabužius, baldus, priemones.

Koks yra ir turėtų būti visuomenės vaidmuo šiame procese?

Specialistai kuria planus, vizijas, įgyvendina priemones, tačiau dar svarbesnis kiekvieno iš mūsų požiūris. Todėl raginame visus teikti pasiūlymus, reikšti nuomonę socialinių paslaugų pertvarkos klausimais, kaip padėti integruoti į mūsų visų bendruomenę vaikus, netekusius tėvų globos, ir neįgaliuosius.

Kalbėjosi Daiva Beliokaite

SIMBOLINIS „JONVABALIS“ – UŽ SKAIDRIĄ VEIKLĄ

RIMUTĖ GRUŠIENĖ

Kidulių dvare lankėsi pirmosios savanoriškos skaidrumo iniciatyvos Europos Sąjungoje atstovai ir laidos „Kaip ant delno“ filmavimo grupė, kurie projekto „Mažųjų miestelių diversifikacijos galimybės. Kiduliai“ vadovei savivaldybės Kultūros ir turizmo skyriaus vyriausiajai specialistei Aurelijai Papievienei įteikė simbolinį „Jonvabalį“. VISOJE LIETUVOJE VIENU „JONVABALIŲ“ ĮVERTINTŲ PROJEKTŲ YRA 20.

Vienas projektui skirtas „Jonvabalis“ turi didelę reikšmę skaidrumo didėjimui Lietuvoje, o trys liudija aukščiausio lygio projekto skaidrumą ir atvirumą visuomenei. Pasak A. Papievienės, iniciatyva „Jonvabaliais“ įvertinti projektus pirmiausia naudinga tuo, kad parodo, jog Šakių rajono savivaldybės administracijos viešieji pirkimai buvo skaidrūs ir projektui skirtos lėšos panaudotos tinkamai. Projektas „Mažųjų miestelių diversifikacijos galimybės. Kiduliai“ buvo įgyvendintas 2014 m., jo sąmata – 2,45 mln. Lt. Per projektą iš esmės atnaujinti dvaro rūmai, jie pritaikyti visuomenės ir kultūriniam poreikiams. Beje, šis projektas praėjusių metų pabaigoje Vidaus reikalų ministerijos ir VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros surengtuose geriausių Pietų Lietuvoje įgyvendintų projektų apdovanojimuose buvo atrinktas tarp trijų geriausių, įgyvendintų pagal priemonę „Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas (nuotr.)“.

TIESIOGIAI IŠRINKTAS MERAS?

ALGIS STRELČIŪNAS
Seimo narys

Artėjant savivaldos rinkimams vis daugiau pasigirsta svarstymų apie būsimo tiesiogiai išrinkto mero funkcijas ir atsakomybę. Viešoje erdvėje pabrėžiama, kaip bus sunku dirbti tiesiogiai išrinktam merui, jei jis bus nepartinis, kokia sumaištis kils, jei susiformuos mero nepalaikanti koalicija ir galiausiai kad mero galios ir statusas iš esmės nesikeis.

Nežinau, kam tokia informacija naudinga – gal vienoms ar kitoms partijoms, gal kai kuriems politikams. Tačiau žmonės neturi galvoti, kad Vietos savivaldos įstatymas yra pakeistas tik todėl, kad būtų galima žaisti demokratiją. Taip nėra. Nauja merų rinkimų tvarka sudaro realią galimybę žmonėms daugiau įsitraukti į vietos valdžios sudarymą, spręsti, kaip bus organizuojamas savivaldybės darbas ir viešųjų paslaugų teikimas.

Siūlau išsamiau pažvelgti į 2014 m. vasarą priimtus Vietos savivaldos įstatymo pakeitimus.

Naujojoje įstatymo redakcijoje kelios paprastosios savivaldybės tarybos kompetencijos perduotos merui. Jos suteikia jam didesnes galimybes tvarkyti savivaldybės valdymo ir kasdienio savivaldybės gyventojų gyvenimo klausimus. Keli svarbiausi pakeitimai.

Tiesiogiai išrinktas meras skirs į pareigas ir iš jų atleis savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų (išskyrus švietimo įstaigas) vadovus, pavyzdžiui: ligoninių, poliklinikų, socialinės paramos centro, visuomenės sveikatos biuro, muziejų, kultūros centrų ir kt. Sutrumpės vadovo priėmimo į pareigas ir atleidimo iš jų tvarka ir laiko sąnaudos.

Pasikeis gyventojų aptarnavimo žemės klausimais tvarka – dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo keitimo reikės kreiptis ne į tarybą, o į merą. Tai turėtų pagreitinti žemės klausimų sprendimą, kurie šiuo metu reikalauja daug laiko ir dar daugiau biurokratiškos procedūros. Dabar, kai šios funkcijos buvo priskirtos tarybai, gyventojas

turėjo pateikti savivaldybei prašymą, kuris buvo perduodamas departamento darbuotojams, vėliau į sekretoriatą, komitetus, o tada buvo teikiamas tarybai ir tik po teikimo taryba svarstydavo dėl prašymo patenkinimo arba nepatenkinimo. Kai už šį klausimo sprendimą bus atsakingas meras, gyventojui pakaks pateikti savivaldybei prašymą, kuris bus perduotas atitinkamam departamentui, o vėliau bus pateikiamas merui ir priimamas galutinis sprendimas. Gyventojas per gerokai trumpesnę laiką išspręs rūpinimą klausimą.

Keisis savivaldybės tarybos komitetų sudarymo tvarka. Meras teiks savivaldybės komitetams, išskyrus kontrolės, komitetų pirmininkų ir pavaduotojų kandidatūras. Taigi padidės mero įtaka ir atsakomybė už savivaldybės tarybos komitetų darbo organizavimą, kurių funkcija yra preliminariai nagrinėti, teikti išvadas ir pasiūlymus savivaldybės tarybai teikiamiems klausimams, prižiūrėti, kaip laikomasi įstatymų, vykdomi tarybos ir mero sprendimai.

Naujo mero rinkimai ne mažiau aktualūs aktyviai savivaldybės gyvenime dalyvaujantiems gyventojams, kurie priklauso bendruomenėms ar yra išrinkti seniūnaičiai. Nuo kovo 1 d. įsigalioja nuostata, pagal kurią meras atkuria savivaldybės valdomo išlikusio nekilnojamojo turto nuosavybės teises religinėms bendrijoms ir bendruomenėms ir skelbia vietos gyventojų apklausas, todėl meras bus labiau susijęs su bendruomenės veikla ir gyventojais.

Nuo to, kaip meras bendradarbiaus su rinkėjais, priklausys ne tik jo teisės, bet ir santykis su savivaldybės taryba. Mero asmeninės savybės – jo požiūris, sąžiningumas ir veiklumas – taps svarbiu veiksniumi, kuris lems savivaldybės darbą ir atstovavimą gyventojams.

Išvardyti pavyzdžiai rodo, kaip keisis mero įgaliojimai pakeitus jo rinkimų būdą.

O kaip dėl atsakomybės?

Savivalda yra demokratinės valstybės pagrindas. Naujoji merų rinkimų tvarka numato, kad meras bus mažiau susijęs su partijomis, turės imunitetą nuo partinių susitarimų ir politinių žaidimų savivaldybės tarybos koalicijoje. Vietos savivaldos įstatymo 20 str. 1 p. aiškiai numatyta, kad meras yra atskaitingas savivaldybės tarybai ir bendruomenei už savo ir savivaldybės veiklą. Iki 2015 m. kovo 1 d. meras yra atskaitingas tik už savivaldybės veiklą. Taigi meras privalės atsiskaityti ne tik už savivaldybės, bet ir už savo, kaip mero, veiklą. O norėdamas tęsti savo veiklą, turės rasti sutarimą su savivaldybės taryba ir įgyvendinti savo rinkimų pažadus. Tik savo darbą išmanantis, moralines vertybes puoselėjantis ir žmonėms atstovaujantis meras taps autoritetu, į kurio pasiūlymus taryba turės rimtai ir atsakingai atsižvelgti.

Taigi mero institucija po tiesioginių merų rinkimų sustiprės, įgis naujų atsakomybių ir kompetencijų.

Visi Lietuvos žmonės turi atsakingai rinktis, už ką balsuoti, ir negalvoti, kad tai yra tik formalumas, o didžiausias pasikeitimas – du balsavimo biuleteniai rinkimų dieną. Abu kovo 1 d. atiduoti balsai turės lemiamą reikšmę, kaip ateinančius ketverius metus dirbs savivaldybė, kaip gyventojai galės įsitraukti į vietos reikalų sprendimą ir iš ko reikalaus atsakomybės už neatliktus darbus.

Žinoma, Lietuvoje tai dar naujas savivaldybės valdžios sudarymo būdas, tačiau šie rinkimai, o ypač darbas po rinkimų, geriausiai parodys, ką reikia taisyti ar tobulinti. Šis pasikeitimas yra svarbus žingsnis savivaldai stiprinti – leisti patiems žmonėms nuspręsti, kas geriausiai atstovauja jų interesams, girdi jų nuomonę ir priima teisingus sprendimus.

Mečislavo Štepanavičiaus pieš.